

TIERE OHNE STIMME:

Alle Blutlosen:

- Insekten
- Weichtiere
- Schaltiere
- Krustentiere

Knorpelfische

Fische (keine Lunge, Luftröhre, Kehlkopf; Töne teils durch Reibung der Kiemen, teils im Magen, wo sich Luft befindet)

TIERE MIT STIMME:

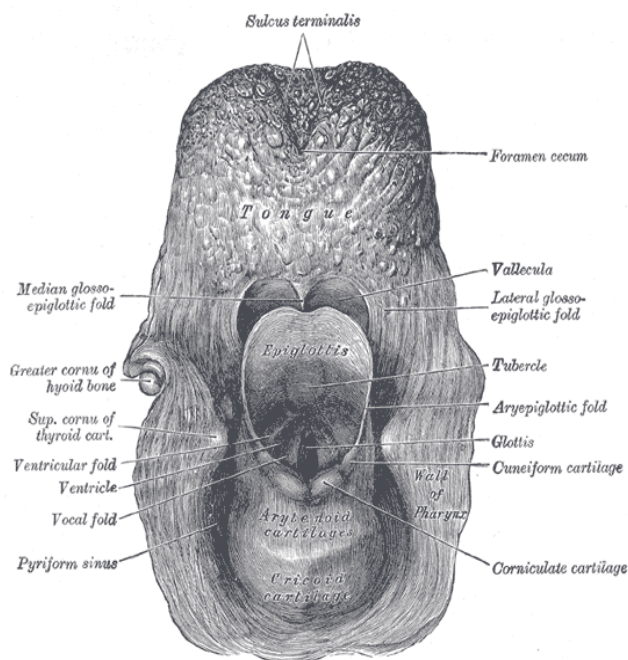
Eierlegende Tetrapoden:

- Frosch (Zunge angewachsen)
- Schildkröten (leise)

Schlangen (zwischen leise)

Delphin (besitzt Lunge u. Luftröhre; aber keine flexible Zunge u. auch keine Lippen)

Alle Vögel (sprachähnliche Stimmen; insb. Vögel mit breiten u. dünnen Zungen; Beispiel der Nachtigall zeigt, daß der Vogelgesang nicht angeboren ist) alle lebendgebärenden Tetrapoden

(1) Pol. I 2. 1253a7-18

διότι δὲ πολιτικὸν ὁ ἄνθρωπος ζῶν πάσης μελίττης καὶ παντὸς ἀγελαίου ζῶν μάλλον, δῆλον. οὐθ[εν] γάρ, ὡς φαμέν, μάτην ἢ φύσις ποιεῖ. λόγον δὲ μόνον ἄνθρωπος ἔχει τῶν ζῶν. ἢ μ[ὲν] οὖν φωνὴ τοῦ λυπηροῦ καὶ ἡδέος ἐστὶ σημεῖον, διὸ καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπάρχει ζῶν (μέχρι γὰρ τούτου ἡ φύσις αὐτῶν ἐλήλυθε, τοῦ ἔχειν αἰσθησιν λυπηροῦ καὶ ἡδέος καὶ ταῦτα σημαίνειν ἀλλήλοις), ὁ δὲ λόγος ἐπὶ τῷ δηλοῦν ἐστὶ τὸ συμφέρον καὶ τὸ βλαβερὸν, ὥστε καὶ τὸ δίκαιον καὶ τὸ ἀδίκον. τοῦτο γὰρ πρὸς τὰ ἄλλα ζῶα τοῖς ἀνθρώποις ἴδιον, τὸ μόνον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ καὶ δίκαιου καὶ ἀδίκου καὶ τῶν ἄλλων αἰσθησιν ἔχειν.

(2) HA IV 9. 535a27-28

Φωνὴ καὶ ψόφος ἕτερον ἐστὶ, καὶ τρίτον διάλεκτος.

(3) DA II 8. 419b9-11

γίνεται δ' ὁ κατ' ἐνέργειαν ψόφος αἰεὶ τινος πρὸς τι καὶ ἐν τινι πληγῇ γὰρ ἐστὶν ἡ ποιοῦσα. διὸ καὶ ἀδύνατον ἐνός ὄντος γενέσθαι ψόφον.

(4) HA IV 9. 535b3

Ψοφεῖν δ' ἐστὶ καὶ ἄλλοις μορίοις

(5) HA IV 9. 536a32-536b2

Τὰ δὲ ζωοτόκα καὶ τετράποδα ζῶα ἄλλο ἄλλην φωνὴν ἀφίησι, διάλεκτον δ' οὐδὲν ἔχει, ἀλλ' ἴδιον τοῦτ' ἀνθρώπου ἐστίν.

(6) DA II 8. 420b5-6

ἡ δὲ φωνὴ ψόφος τίς ἐστὶν ἐμψύχου.

(7) HA IV 9. 535a27-30

Φωνεῖ μὲν οὖν οὐδενὶ τῶν ἄλλων μορίων οὐδὲν πλην τῷ φάρυγγι. διὸ ὅσα μὴ ἔχει πλεῦμονα, οὐδὲ φθέγγεται.

(8) DA II 8. 420b27-421a1

ὥστε ἡ πληγὴ τοῦ ἀναπνεομένου ἀέρος ὑπὸ τῆς ἐν τούτοις τοῖς μορίοις ψυχῆς πρὸς τὴν καλουμένην ἀρτηρίαν φωνὴ ἐστὶν (οὐ γὰρ πᾶς ζῶν ψόφος φωνή, καθάπερ εἵπομεν) ἐστὶ γὰρ καὶ τῇ γλώττῃ ψοφεῖν καὶ ὡς οἱ βήτητοντες ἄλλα δεῖ ἐμψυχόν τε εἶναι τὸ τύπτον καὶ μετὰ φαντασίας τινόςρ σημαντικός γὰρ δὴ τις ψόφος ἐστὶν ἡ φωνὴρ καὶ οὐ τοῦ ἀναπνεομένου ἀέρος ὥσπερ ἡ βῆξ, ἀλλὰ τούτω τύπτει τὸν ἐν τῇ ἀρτηρίᾳ πρὸς αὐτήν.

(9) DA II, 8. 421a1-3

σημεῖον δὲ τὸ μὴ δύνασθαι φωνεῖν ἀναπνέοντα μὴδ' ἐκπνέοντα, ἀλλὰ κατέχονταρ κινεῖ γὰρ τούτω ὁ κατέχων.

(10) HA IV 9. 536b8-19

Διαφέρουσι δὲ κατὰ τοὺς τόπους καὶ αἱ φωναὶ καὶ αἱ διάλεκτοι. Ἡ μὲν οὖν φωνὴ ὀξύτητι καὶ βαρύτητι μάλιστα ἐπίδηλος, τὸ δ' εἶδος οὐδ[εν] διαφέρει τῶν αὐτῶν γενώνρ ἢ δ' ἐν τοῖς ἄρθροις, ἦν ἂν τις ὥσπερ διάλεκτον εἴπειεν, καὶ τῶν ἄλλων ζῶων διαφέρει καὶ τῶν ἐν ταύτῳ γένει

	<p>ζῶων κατὰ τοὺς τόπους, οἷον τῶν περδίκων οἱ μὲν κακκαβίζουσιν οἱ δὲ τρίζουσιν. Καὶ τῶν μικρῶν ὀρνιθίων ἕνια οὐ τὴν αὐτὴν φωνὴν ἀφήσει ἐν τῷ ἄδειν τοῖς γεννήσασιν, ἂν ἀπότροφα γένωνται καὶ ἄλλων ἀκούσῶσιν ὀρνιθῶν ἁδόντων. Ἦδη δ' ὥπται καὶ ἀηδῶν νεοττὸν προδιδάσκουσα, ὡς οὐχ ὁμοίας φύσει τῆς διαλέκτου οὔσης καὶ τῆς φωνῆς, ἀλλ' ἐνδεχόμενον πλάττεσθαι.</p>
(11) HA IV 9. 536b19-20	<p>Καὶ οἱ ἄνθρωποι φωνὴν μὲν τὴν αὐτὴν ἀφιάσι, διάλεκτον δ' οὐ τὴν αὐτὴν.</p>
(12) Poetica 1456b22-34	<p>στοιχείον μὲν οὖν ἐστὶν φωνὴ ἀδιαίρετος, οὐ πᾶσα δὲ ἀλλ' ἐξ ἧς πέφυκε συνθετὴ γίγνεσθαι φωνήρ καὶ γὰρ τῶν θηρίων εἰσὶν ἀδιαίρετοι φωναί, ὧν οὐδεμίαν λέγω στοι χεῖον. ταύτης δὲ μέρη τὸ τε φωνῆεν καὶ τὸ ἡμίφωνον καὶ ἄφωνον. ἐστὶν δὲ ταῦτα φωνῆεν μὲν <τὸ> ἄνευ προσβολῆς ἔχον φωνὴν ἀκουστήν, ἡμίφωνον δὲ τὸ μετὰ προσβολῆς ἔχον φωνὴν ἀκουστήν, οἷον τὸ Σ καὶ τὸ Ρ, ἄφωνον δὲ τὸ μετὰ προσβολῆς καθ' αὐτὸ μὲν οὐδεμίαν ἔχον φωνὴν, μετὰ δὲ τῶν ἐχόντων τινὰ φωνὴν γινόμενον ἀκουστόν, οἷον τὸ Γ καὶ τὸ Δ. ταῦτα δὲ διαφέρει σχήμασιν τε τοῦ στόματος καὶ τόποις καὶ δασύτητι καὶ ψιλότητι καὶ μήκει καὶ βραχύτητι ἔτι δὲ ὀξύτητι καὶ βαρύτητι καὶ τῷ μέσῳ περὶ ὧν καθ' ἕκαστον ἐν τοῖς μετρικοῖς προσήκει θεωρεῖν.</p>
(13) HA IV 9. 535a30-31	<p>διάλεκτος δ' ἡ τῆς φωνῆς ἐστὶ τῇ γλώττῃ διάρθρωσις. Τὰ μὲν οὖν φωνήεντα ἢ φωνὴ καὶ ὁ λάρυγξ ἀφήσιν, τὰ δ' ἄφωνα ἢ γλώττα καὶ τὰ χεῖλη, ἐξ ὧν ἡ διάλεκτός ἐστιν.</p>
(14) PA II 17. 660a17-23	<p>Ὁ μὲν οὖν ἄνθρωπος ἀπολελυμένην τε καὶ μαλακωτάτην ἔχει μάλιστα τὴν γλώτταν καὶ πλατεῖαν, ὅπως πρὸς ἀμφοτέρας ἢ τὰς ἐργασίας χρήσιμος, πρὸς τε τὴν τῶν χυμῶν αἴσθησιν [...], καὶ πρὸς τὴν τῶν γραμμάτων διάρθρωσιν καὶ πρὸς τὸν λόγον ἢ μαλακὴ καὶ πλατεῖα χρήσιμος.</p>
(15) HA IV 9. 536b5-8	<p>Τὰ δὲ παιδία ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων μορίων οὐκ ἐγκρατὴ ἐστὶν, οὕτως οὐδὲ τῆς γλώττης τὸ πρῶτον, καὶ ἐστὶν ἀτελής, καὶ ἀπολύεται ὀψιαίτερον, ὥστε ψελλίζουσι καὶ τραυλίζουσι τὰ πολλά.</p>
(16) PA II 16. 659b30-34	<p>οἱ δ' ἄνθρωποι μαλακὰ καὶ σαρκώδη καὶ δυνάμενα χωρίζεσθαι, φυλακῆς τε ἕνεκα τῶν ὀδόντων ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα, καὶ μάλλον ἔτι διὰ τὸ εὐρ πρὸς γὰρ τὸ χρῆσθαι τῷ λόγῳ καὶ ταῦτα.</p>
(17) PA II 16. 660a2-8	<p>Ὁ μὲν γὰρ λόγος ὁ διὰ τῆς φωνῆς ἐκ τῶν γραμμάτων σύγκειται, τῆς δὲ γλώττης μὴ τοιαύτης οὔσης μηδὲ τῶν χειλῶν ὑγρῶν οὐκ ἂν φθέγγεσθαι τὰ πλεῖστα τῶν γραμμάτων τὰ μὲν γὰρ τῆς γλώττης εἰσὶ προσβολαί, τὰ δὲ συμβολαί τῶν χειλῶν.</p>
(18) PA III 1. 661b13-16	<p>Μάλιστα δὲ καὶ τούτους τοιούτους καὶ τοσοῦτους πρὸς τὴν διάλεκτον. πολλά γὰρ πρὸς τὴν γένεσιν τῶν γραμμάτων οἱ πρόσθιοι τῶν ὀδόντων συμβάλλονται.</p>